

MÉRNÖKINFORMATIKUS HALLGATÓK KOMPETENCIÁINAK VIZSGÁLATA

Holik Ildikó

Óbudai Egyetem Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Kulcsszavak: kompetenciamérés; felsőoktatás

Az utóbbi évtizedekben egyre hangsúlyosabb célként fogalmazódik meg, hogy a felsőoktatási tanulmányok végső eredménye a sikeres és színvonalas munkavégzés, a világban való jobb eligazodás legyen (Kiss, 2010). Ennek megfelelően egyre nagyobb figyelmet kap a felsőoktatásban a hallgatók kompetenciáinak mérése (Kiss, Lerner és Lukács, 2010; Biró, Csányi és Vincze, 2007; Hercz, Koltói és Pap-Szigeti, 2013). Kutatócsoportunk – figyelembe véve a korábbi kompetenciakutatások eredményeit, azonban azoktól eltérő szemléletmóddal – a mérnökinformatikus hallgatók kompetenciáinak feltérképezésével és a fejlesztési lehetőségek mérlegelésével foglalkozott. A kutatás során az alábbi területek vizsgálatára került sor: háttér adatok felmérése, kompetencialista, intelligencia, tanulási stílus, személyiségvizsgálat, érzelmi intelligencia, teljesítménymotiváció, énhatékonyság. Kutatásunkat 2016 szeptemberében végeztük a mérnökinformatikus képzésbe belépő 188 hallgató körében. Elsőként egy álláshirdetések és korábbi kompetenciamérések alapján összeállított 24 tételes listával azt vizsgáltuk, hogy a hallgatók megítélése szerint az adott kompetencia mennyire szükséges leendő szakmájukhoz, illetve mennyire rendelkeznek jelenleg az adott kompetenciával. Kutatási kérdésként azt tettük fel, hogy milyen hasonlóságok és különbségek fedezhetők fel, illetve milyen összefüggések mutatkoznak a munkaerőpiacon szükséges és a már meglévő kompetenciák között. A kapott adatok közötti összefüggéseket keresztábla-elemzéssel, korrelációanalízissel és főkomponens-elemzéssel vizsgáltuk. Megállapítottuk, hogy a hallgatók szerint leginkább a problémamegoldó készség, a precizitás, az összefüggés-megértési képesség és a megszerzett tudás alkalmazásának képessége szükséges leendő szakmájukhoz. A felsőoktatásban leginkább akkor tudunk ehhez segítséget nyújtani, ha gyakorlatorientált képzést biztosítunk számukra. Legkevésbé az íráskészséget, a konfliktuskezelést, az önismeretet és a szervezőkészséget tartották szükségesnek a munkaerőpiacon. Megítélésük szerint fejlett alkalmazkodóképességgel, céltudatossággal és a megszerzett tudás alkalmazásának képességével rendelkeznek. A legnagyobb különbséget a jelenlegi és a munkaerőpiacon szükséges kompetenciák között a figyelem-koncentráció, a tanulási képesség és a problémamegoldó készség esetében tapasztaltunk, tehát ezeken a területeken lenne leginkább szükséges a fejlesztés. Meglepő eredmény, hogy három esetben (önismeret, íráskészség és fogalmazási képesség, valamint a konfliktuskezelés) úgy vélték a hallgatók, hogy magasabb szinten rendelkeznek az adott kompetenciával, mint amennyire szükséges lesz a munkaerőpiacon. Az adatokból azt a következtetést vontuk le, hogy feltétlenül szükséges a hallgatók személyiségének fejlesztése (különös tekintettel a figyelem-koncentrációra, a tanulási képességre és a problémamegoldó készségre), illetve a munkaerőpiac kihívásaira való felkészítésük.